

Grande dame zonder sterallures

Zaterdag overleed Kitty Courbois aan een hersenbloeding. De Nederlandse actrice schitterde meer dan een halve eeuw in theater, tv-series en films, maar was evengoed bekend vanwege haar relatie met Hugo Claus.

VAN ONZE MEDEWERKER

FILIP TIELENS

‘Een eigenzinnige, bezielde vrouw die het toneel een onvergetelijke stempel meegaf.’ Zo omschrijft Ivo van Hove Kitty Courbois. Al sinds de oprichting van Toneelgroep Amsterdam, in 1987, was Courbois lid van het gezelschap. In 2015, op haar 77ste, werd ze nog door Van Hove opgetrommeld voor een bijrol in zijn glansproductie *Kings of war*.

Een leven lang in de kunst, het was waar het Nijmeegse meisje van eenvoudige komaf altijd van droomde. Na haar opleiding in Arnhem kon ze in 1960 meteen aan de slag in het theater. In de jaren zestig ontpopte ze zich als de grootste Nederlandse filmster, vooral dankzij haar mysterieuze titelrol in *Het gangstermeisje* (1966). In de halve eeuw daarna zou Courbois nog in zowat honderd films en tv-series spelen, van *Gooische vrouwen* tot *Beatrix*.

Die veelzijdigheid was haar grote troef, vertelt Halina Reijn, collega bij Toneelgroep Amsterdam. ‘Kitty maakte duidelijk dat je niet hoeft te kiezen tussen films of tv en theater. Ze weigerde zich in een

hokje te laten stoppen, wat ik erg aan haar bewonderde.’

Courbois was op haar beurt ook een fan van Reijn. In 2013 gaf ze de Kitty Courbois-parel, die ze zelf in 2010 uitgereikt kreeg voor haar acteerprestaties, door aan Reijn. ‘Een enorme eer’, vertelt Reijn. ‘Ik wilde altijd al worden zoals Kitty. In een tijd waarin veel acteurs nog overdreven theatraal speelden, liep zij met haar geloofwaardigheid en naturel voorop. Kitty was een heel rauwe, zuivere en pure actrice. Ze stelde me altijd gerust dat je er niet als een porseleinen poppetje moet uitzien om het te maken.’

Ook de Vlaamse Hélène Devos, die met Courbois in *Kings of war* speelde, keek naar haar op. ‘Kitty was een tijdloze actrice. Jong van geest en erg speels. Ze straalde altijd plezier uit. Nooit een zweem van sterallures.’

Hugo Claus

Nochtans had Courbois geen onbesproken privéleven. Zo was ze nauw bevriend met Ramses Shaffy en had ze tweemaal een verhouding met Hugo Claus. Over hun affaire schreef Claus de roman *Het jaar van de Kreeft*, die vorig seizoen op de planken van Toneelgroep Amsterdam werd gebracht. Dat ze niet gelukkig was met het boek, heeft ze nooit verstoep. Courbois en Claus zouden het later wel weer bijleggen.

‘Kitty maakte duidelijk dat je niet hoeft te kiezen tussen films of tv en theater’

HALINA REIJN
Actrice

